

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

De mens centraal

Deze week was er weer alarmerend natuurnieuws: sinds 1970 is meer dan driekwart van alle wilde dieren verdwenen. Deze berekening, de “Living Planet Index” (<https://www.livingplanetindex.org>), wordt jaarlijks berekend door o.a. het Wereld Natuur Fonds, op basis van gegevens over de verspreiding en talrijkheid van gewervelde dieren (vissen, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren). Niet overall gaat het even slecht en niet met alle diergroepen gaat het even hard achteruit, maar al bij al geeft het rapport een heel donker beeld van de toekomst van onze natuurlijke omgeving. Ik vond het extra schokkend, omdat het beginjaar van deze trend genomen wordt in het jaar 1970. Ik was er toen al, dus toen ik geboren werd waren er echt heel veel meer wilde dieren dan tegenwoordig. En dan is 1970 alleen nog maar gekozen, omdat er pas vanaf die tijd enigszins betrouwbare gegevens bekend zijn. Wat er in de eeuwen daarvoor is gebeurd is grotendeels onbekend.

Niet echt een vrolijk verhaal.

Om het nog wat erger te maken: alle fokdieren die we houden (koeien, varkens, kippen enz.) wegen wereldwijd bij elkaar zo'n 25 keer meer dan alle gewervelde wilde landdieren (dus inclusief alle olifanten, struisvogels en spitsmuizen om maar een dwarsstraat te noemen). De achteruitgang van dieren in onze omgeving is niet altijd even duidelijk, omdat het menselijk brein zijn referenties snel aanpast. We vinden de nieuwe situatie al gauw weer gewoon. En

*Nacht van de Nacht, natuur en legendes.
Foto Lieneke Steijn*

volgende generaties weten al helemaal niet meer waarover ouderen het hebben als die zeggen dat de lucht ‘vroeger’ vol met veldleeuweriken was (mijn persoonlijke lievelingsvoorbeeld), of dat er op akkerland na de oogst zwermen van honderden vinkachtigen te zien en te horen waren. Of dat er zo veel vis in de Noordzee was dat je over hun ruggen naar Engeland kon lopen, hoewel dat laatste wellicht wat overdreven is. Het bijhouden van trends is daarom ook zo belangrijk: lange-termijn gegevens zijn beter dan vermoedens, vandaar ook het grote belang van al die vrijwilligers die bijhouden waar wat zit, vliegt, of kruipt.

Maar het weten van wat er aan de hand is, is uiteraard niet genoeg. Het rapport waarover ik het zojuist had is vooral ook een oproep tot actie. We weten ondertussen goed genoeg dat het slecht gaat, maar we weten ook best goed wat

we kunnen doen om die trend te keren. Onwillige politici die beweren dat we eerst meer onderzoek moeten doen om zeker te weten dat het niet zo goed gaat zijn bezig met uitsteltactiek. Net zoals zij die beweren dat eerst maar eens duidelijk moet worden of klimaatverandering echt wel zo erg is. Ze behoren tot dezelfde categorie als degenen die in de jaren zestig van de vorige eeuw beweerden dat roken echt geen kwaad kon. Wat mij betreft dus meer actie en misschien minder onderzoek. En dat wil wat zeggen uit mijn mond, want ik verdien de kost als onderzoeker.

Behoud het Groene Goud, juist ook in De Rith

Alarmistische verhalen en oproepen tot actie zijn er natuurlijk volop, dus ik pretendeer niet dat ik nu echt iets nieuws aan de discussie toevoeg, maar misschien toch nog het volgende. Je kunt nogal eens lezen dat we de planeet moeten redden en dat de toekomst van de planeet door de mens wordt bedreigd. Dan trekken we toch een te grote broek aan! Die planeet bestaat nu al zo'n 4,5 miljard jaar en heeft wel gekkere dingen meegemaakt. De mens is er nog maar net en richt behoorlijk wat schade aan, maar niets dat de planeet op termijn niet kan hebben. De mens kan zich maar beter richten op de mens zelf. De mens centraal stellen; niet door alle hulpbronnen te verkwisten, of nog meer vee te houden, maar door te kijken naar wat mensen (en niet per se grote bedrijven) echt nodig hebben. Een gezonde planeet met een gezonde biodiversiteit is daarvan de basis.

De mens kan zich maar beter richten op de mens zelf. De mens centraal stellen; niet door alle hulpbronnen te verkwisten, of nog meer vee te houden, maar door te kijken naar wat mensen (en niet per se grote bedrijven) echt nodig hebben. Een gezonde planeet met een gezonde biodiversiteit is daarvan de basis.

Leo Nagelkerke, West-Brabantse Vogelwerkgroep

Markandalletjes

* Vriezen of dooien. Of ook in de herfst ineens zomers warm!
* Familiewandeling. Spoorzoeken. Seterse Bergen. Pootafdrukken, knaagsporen, wildpaadjes, nesten, holen, uitwerpselen, uilenballen ?
Zondagmiddag 20 okt. 13u30-15u30. Inschrijven. Website IVN Mark&Donge.

* Nacht van de Nacht. Beleef de

Duisternis. Licht uit zintuigen aan. Met IVN natuurgidsen, Legendejagers, spoken, marshmallows, chocolademelk! Bijdrage € 5. Zaterdagavond 26 okt. Vanaf 19u. Boerderij Wolfselaar, Breda. Inschrijven op tijdslot nodig. Website IVN Mark&Donge.

* Ook in Boer Burger Bos Hooge Zwaluwe. Met Kiemkracht. Vrijdagavond 25 oktober. Website IVN Mark&Donge.

* Weer IJsvogel in Markdal. Gezien door Kiki en Mees. Prachtige blauwe flits!

Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge

Blauwe flits? Altijd IJsvogel!
Foto Ria Lambregts